

นโยบายต่างประเทศของมาเลเซีย : ความเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยภายใน

กุลลดา เกษบุญชู

บทนำ นโยบายต่างประเทศของประเทศใดประเทศหนึ่งย่อมจะถูกกำหนดขึ้นโดยปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกตามแต่สถานการณ์ ปัจจัยภายในซึ่งมีอิทธิพลต่อการวางนโยบายต่างประเทศ ได้แก่ ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ มลทินมหาชน และอุดมการณ์ของพรรคการเมือง เป็นต้น ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ สภาพของการเมืองระหว่างประเทศในขณะนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายของประเทศมหาอำนาจ มีสมมุติฐานข้อหนึ่งคือ ในกรณีของประเทศเล็กๆ ปัจจัยภายในไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการกำหนดนโยบายต่างประเทศโดยตรง ประเทศเล็กๆ ไม่มีทางเลือกมากนัก นอกจากดำเนินนโยบายให้สอดคล้องในสถานการณ์การเมืองระหว่างประเทศ ส่วนปัจจัยภายในเป็นเพียงส่วนประกอบในการตัดสินใจเท่านั้น การศึกษาความเกี่ยวเนื่องระหว่างนโยบายต่างประเทศของมาเลเซียกับปัจจัยภายในจึงเป็นการพิสูจน์สมมุติฐานดังกล่าว

นโยบายต่างประเทศของมาเลเซีย

หลังจากที่ได้เอกราช แนวนโยบายต่างประเทศ คือรักษาความสัมพันธ์กับประเทศในเครือจักรภพอย่างแน่นแฟ้น โดยเฉพาะกับอังกฤษ ความผูกพันของสมาชิกในกลุ่มที่สำคัญได้แก่การค้า นอกจากนี้ยังมีสนธิสัญญาป้องกันโดย อังกฤษ จะให้ความช่วยเหลือทางทหารถ้าได้รับการขอร้อง และเพื่อเป็นการตอบแทนมาเลเซียจะยอมให้มีกองทหารที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติตามพันธะระหว่างประเทศซึ่งได้แก่สนธิสัญญาซีอาโต้ กองทัพ ของ อังกฤษ เป็น ประโยชน์ มากในการช่วยปราบคอมมิวนิสต์ตั้งแต่ 1957-60 และ ยัง ช่วย ฝึก กอง ทหาร ของ มาเลเซียในปัจจุบัน เนื่องจากลักษณะความสัมพันธ์กับอังกฤษดังกล่าว ทำให้ มลทิน ใน ระยะ เช่น ที่ ได้รับเอกราชไม่สนใจเข้าเป็นสมาชิกองค์การทางทหารเช่น ซีอาโต้ แต่ก็ได้แสดงการสนับสนุน ความ ร่วมมือ ทาง เศรษฐกิจ และ สังคมกับประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน

โดยเป็นสมาชิกของอาสาและเอเชีย

ในปี ค.ศ. 1961 ทนกูอับลูราห์มาน ได้เสนอแผนการก่อตั้งมาเลเซีย ซึ่งประกอบด้วย มลายู สิงคโปร์ บรูไน ชาร์บัท และซาราวัก การที่ดีว่าการสถาปนาสหพันธรัฐมาเลเซียเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายต่างประเทศ เนื่องจากเป็นการรวมดินแดนซึ่งอยู่ภายนอกอธิปไตยของประเทศ และดินแดนบางส่วน ได้แก่ บรูไน ชาร์บัท และซาราวัก ซึ่งมีไ้เอกราชจากอังกฤษ การสถาปนามาเลเซีย มีผลสะท้อนต่อการกำหนดนโยบายต่อมาอย่างมาก ทำให้ความพยายามของรัฐบาล 3 รัฐ คือ มาเลเซีย อินโดเนเซีย ฟิลิปปินส์ ที่จะมารวมกลุ่มกันเรียกว่า มาฟิลินได้ต้องล้มเหลว ยิ่งกว่านั้น ทั้งสองประเทศยังประกาศการเป็นศัตรูกับมาเลเซีย ฟิลิปปินส์เรียกร้องสิทธิพิเศษเหนือชาร์บัท และอินโดเนเซีย ประกาศการประจัญหน้ากับมาเลเซียถึง 3 ปี

การที่อินโดเนเซียดำเนินนโยบายประจัญหน้ากับมาเลเซีย เป็นรากฐานของนโยบายต่างประเทศของมาเลเซียในระยะต่อมา มาเลเซียตระหนักว่าไม่สามารถจะผูกพันกับกลุ่มประเทศตะวันตกแต่เพียงกลุ่มเดียว มาเลเซียเริ่มให้ความสนใจกับประเทศกลุ่มเอเชียอฟริกา พยายามรักษาความสัมพันธ์

กับประเทศในกลุ่ม และเปิดความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะหาเสียงสนับสนุนมาเลเซีย กล่าวได้ว่า มาเลเซียสามารถประสบความสำเร็จพอสมควร ทั้งนี้เพราะในการลงคะแนนเสียงในคณะมนตรีความมั่นคง มาเลเซียได้รับเสียงสนับสนุน ถึง 9 ใน 11 เสียง แต่โซเวียตออกเสียงคัดค้านทำให้มันตกไป

ในระหว่างการประจัญหน้ากับอินโดเนเซีย มาเลเซียซึ่งไม่ได้เสริมสร้างกำลังทางทหารไว้ เพราะรู้สึกปลอดภัยจากสนธิสัญญา บ้องกัน กับ อังกฤษ ต้องพึ่ง อังกฤษ ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทางด้านทหาร ทั้ง 3 ประเทศเสริมกำลังทางทหารของตนเพิ่มขึ้นในบอร์เนียว

ยิ่งกว่านั้นมาเลเซียยังได้พยายามแสดงบทบาทในการเมืองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่การสนับสนุนการลบกำลังอาวุธ ทำการต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยม และส่งเสริมการให้เอกราชแก่ประเทศท้องตกเป็นอาณานิคมในกลุ่มเครือจักรภพ แสดงบทบาทสำคัญในการต่อต้านโรดเซีย และ อพริกาใต้ เรียกร้องให้เครือจักรภพขับ อพริกาใต้ออกจากสมาชิกภาพ นอกจากนี้ยังประณามการกระทำที่เป็นการรุกราน เช่น

การที่โซเวียตบุกเข้าไปในฮังการี และการที่จีนครอบครองทิเบต และไจมูทืออันเกีย

ถ้าจะพิจารณาแนวนโยบายต่างประเทศจากการออกเสียงในสหประชาชาติแล้ว จะเห็นว่า ถ้าเป็นปัญหาอาณานิคมมาเลเซีย จะอยู่ในกลุ่มเอเชียอาฟริกา สำหรับปัญหา สงครามเย็นมาเลเซียออกเสียงเข้ากับฝ่าย ตะวันตก และออกเสียงกับฝ่าย "SOUTH" ซึ่งหมายถึงประเทศที่กำลังพัฒนา การประชุม UNCTAD ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัญหา เศรษฐกิจ

สำหรับ ปัญหาที่เกี่ยวกับประเทศจีน มาเลเซียถือว่าทั้งจีนคณะชาติและจีนคอมมิวนิสต์ไม่อาจจะเป็นผู้แทนของประเทศจีน ทั้งหมด ทั้งนี้จึงไม่รับรองรัฐบาลทั้งสอง ส่วนปัญหาฟอร์ โมซาควรรจะกักตุนด้วยหลัก self determination และถ้าหากจีนคอมมิวนิสต์ต้องการ ที่จะเข้าไปเป็นผู้แทน ในสหประชาชาติแล้วจะต้องไม่เป็นการขับไล่ ฟอร์โมซาออกไป

ความสัมพันธ์กับสหรัฐไม่สู้จะราบรื่นนัก เนื่องจากปัญหาการขายสินค้าจากกองทุนสะสมของสหรัฐ ซึ่งมีผลกระทบกระเทือน ต่อ ราคา สินค้ายางและ ติบูก ของ มาเลเซีย อย่างไรก็ตามมาเลเซียสนับสนุนสหรัฐใน สงครามเวียดนาม และแสดงความมั่นใจอยู่

ตลอดเวลาว่า สหรัฐจะไม่ยอมถอนตัวออกไปจากเวียดนาม

ปี 1966 มีเหตุการณ์หลายประการซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนแปลงในนโยบายต่างประเทศของมาเลเซีย อาทิเช่น การยุติการประจัญหน้ากับอินโดเนเซีย ถึงแม้การคุกคามของคอมมิวนิสต์จะมีอยู่ต่อไป แต่มาเลเซียมีความรู้สึกว่าจะจำเป็นต้องเลือกดำเนินนโยบายต่างประเทศซึ่งไม่ผูกพันและเป็นอิสระ ตนถูกประกาศว่าจะมีความสัมพันธ์กับทุกประเทศ ซึ่งต้องการจะติดต่อกับมาเลเซียไม่ว่าจะมีอุดมการณ์ใด ยกเว้นประเทศจีน เพราะจีนต้องการจะรุกรานเอเชียอาคเนย์ ผลที่ตามมาจากแนวนโยบายดังกล่าวคือมาเลเซียเกิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศโซเวียต และประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันออก อีกหลายประเทศ ทั้ง ๆ ที่มาเลเซียปฏิเสธไม่ยอมมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศคอมมิวนิสต์มาเป็นเวลานาน การแยกตัวออกจากมาเลเซียของสิงคโปร์ ทำให้มาเลเซียต้องมีประเทศเพื่อนบ้านซึ่งถึงแม้จะไม่ประกาศตัวเป็นศัตรูกันอย่างเป็นทางการ แต่ก็ขัดแย้งกันอย่างรุนแรงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกัน

มีเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นว่ามาเลเซียพยายามเข้าไปผูกพันกับสหรัฐอย่างใกล้ชิด

เนื่องจาก อังกฤษ กำลัง จะ ถอน ตัว ออก ไป
เช่น แสดงความห่วงใยใน ปัญหาเวียดนาม
อีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ไม่ให้ความสนใจใน
ระยะการประจัญหน้า นอกจากนี้ยังให้ความ
สนใจกับกลุ่มเอเชียอัฟริกันน้อยลง

หลังจากนโยบายประจัญหน้า ความ
สัมพันธ์กับอังกฤษเริ่มตึงเครียด และเมื่อ
อังกฤษประกาศจะถอนตัวจากเอเชียอาคเนย์
มาเลเซียเริ่มต่อต้านนโยบายของอังกฤษ
อาทิเช่น กีดกันการเข้าเป็นสมาชิกตลาด
ร่วม ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ต่อต้านในระยะแรก
กล่าวหาว่าเป็นการทอดทิ้งเครือจักรภพ ใน
เรื่องการป้องกัน เมื่อการประชุมระหว่าง
ประเทศคือ อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์
มาเลเซีย และสิงคโปร์ ไม่ได้ผล มาเลเซีย
ได้ประกาศตัดสินใจไม่ยอมให้มีกองทหาร
ต่างชาติในมาเลเซียอีกต่อไป

แนวนโยบายต่างประเทศของมาเลเซีย
ปรากฏอย่างชัดเจนเมื่อคนกบฏลารากเข้า
รับตำแหน่งในเดือน กุมภาพันธ์ 1970 นี้
และ แสดง ว่า มาเลเซีย จะ แสดง ความเป็น
อิสระจากประเทศมหาอำนาจ และเสนอ
เอเชียอาคเนย์เป็นกลางโดยให้ประเทศมหา
อำนาจทั้ง 3 รับรองแนวนโยบายดังกล่าว มี
อุปสรรคอยู่ที่ท่าทีของประเทศจีนคอมมิว-

นิสต์ การที่จะทำให้จีนยอมรับว่าเอเชีย
อาคเนย์ เป็น ดินแดนนอกเขต อิทธิพล ของ
จีน เป็น สิ่ง ที่ ทำ ได้ ยาก¹ สิ่ง ที่ มาเลเซีย
กำลังพยายามอยู่ในปัจจุบันคือ การสถาปนา
ความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีน เพื่อให้
บรรลุถึงวัตถุประสงค์ข้างต้น

ปัจจัยของเชื้อชาติ

ประเทศซึ่งประกอบด้วยเชื้อชาติใหญ่ๆ
คือ 3 เชื้อชาติ เช่น มาเลเซีย ย่อมจะมี
ปัญหาเกี่ยวกับเชื้อชาติเป็นพิเศษ ปัญหา
ต่างๆ ภายในประเทศได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจ
สังคมและการเมือง เมื่อศึกษาให้ลึกซึ้ง
แล้วจะเห็นว่ามีความรากฐานจากปัญหาเชื้อชาติ
แทบทั้งสิ้น ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการ
กำหนดนโยบายต่างประเทศบางประการ

ปัจจัยทางด้านเชื้อชาติมีอิทธิพลต่อการ
กำหนดนโยบายต่างประเทศ อาทิ เห็นได้
ชัดในการสถาปนามาเลเซีย คนกบฏลาราก
มาน ตัดสินใจรวมดินแดนส่วนซึ่งเป็นเกาะ
ที่เรียกว่ามาเลเซียตะวันออกใน ปัจจุบันไว้
ในมาเลเซีย ทั้ง ๆ ที่แน่ใจว่า จะต้อง ถูก
ประเทศเพื่อนบ้าน คือ อินโดเนเซียกีดกัน
เหตุผลที่มาเลเซียต้องรวมกับสิงคโปร์เป็น
เหตุผลด้านเศรษฐกิจ และความมั่นคง แก่

1 Morgan James, "The Tun in China Shop", *Far Eastern Economic Review*, Oct. 17 1970, No. 42, p. 15

การที่รวม 3 ดินแดนที่เหลือเป็นเรื่องของ บังคับทางเชื้อชาติโดยตรง สหพันธรัฐ มลายูมีชาวมาเลย์มากกว่าชาวจีน และในฐานะที่เป็นพลเมืองโดยอัตโนมัติทำให้ชาวมาเลย์ได้เปรียบในการออกเสียงเลือกตั้ง แต่ในสิงคโปร์ผู้ที่มิใช่ชาวมลายูที่กำหนดแล้วจะมีสิทธิเลือกตั้งทุกคน และเมื่อนับรวมเอาชาวจีน ซึ่งมีสิทธิในการเลือกตั้งชั้นในมลายูและสิงคโปร์แล้ว จะมีจำนวนมากกว่าชาวมาเลย์ ผู้นำของมลายูจึงนำเอาดินแดนอื่นมารวมด้วย ซาบาห์และซาราวักถึงแม้จะมีได้มีชาวมาเลย์มากกว่าชาวจีน และพลเมืองส่วนใหญ่เป็นชาวพื้นเมืองซึ่งมิได้เป็นชาวมาเลย์ ซึ่งมาเลเซียหวังจะชักจูงคนเหล่านี้ให้สนับสนุนรัฐบาล²

นอกจากนี้มาเลเซียยังให้ความสนใจกับความยุ่งยากซึ่งมีสาเหตุมาจากเชื้อชาติเป็นพิเศษ เนื่องจากมาเลเซียมีนโยบายที่จะรักษาความผสมผสานร่วมมือระหว่างเชื้อชาติภายในประเทศ มาเลเซียจึงต่อต้านประเทศซึ่งดำเนินนโยบายเกี่ยวกับเชื้อชาติที่ผิดไปจากของมาเลเซีย ในกรณีสหภาพอัฟริกาใต้มาเลเซียแสดงบทบาทสำคัญในการชักชวนให้ประเทศเครือจักรภพขับไล่สหภาพอัฟริกาใต้

และยังได้ดำเนินมาตรการต่อต้านอีกหลายประการ อาทิเช่น ยุติการค้าขายด้วย

สำหรับปัญหาระหว่างอินเดียนและปากีสถาน มาเลเซียต้องประสบกับความลำบากในการวางนโยบายต่อประเทศทั้งสองมาอินโดนีเซียและชาวมาเลย์ภายในประเทศพยายามบีบบังคับให้มาเลเซียสนับสนุนปากีสถาน ในที่สุดตนกูอับดุลราห์มานตัดสินใจประกาศว่า ผลประโยชน์และเกียรติยศของประเทศเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหตุผลทางเชื้อชาติและศาสนา³ เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังคำประกาศนี้คือ รัฐบาลไม่ต้องการสร้างความไม่พอใจให้แก่คนอินเดียนซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อยภายในประเทศ

ความแตกแยกในนโยบายเกี่ยวกับเชื้อชาติระหว่างผู้นำของมาเลเซียและสิงคโปร์ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สิงคโปร์แยกตัวออกมาจากมาเลเซียใน ค.ศ. 1965 พรรคการเมืองของสิงคโปร์ยึดถือนโยบาย "MALAYSIAN MALAYSIA" ก็คือถือว่าทุกเชื้อชาติเป็นคนมาเลเซียเท่าเทียม และไม่ควรมีสถิติพิเศษหรือผลประโยชน์แก่ชาติใดเป็นพิเศษ ผู้นำของพรรค ALLIANCE ขอมรับนโยบายนี้ แต่ชักกันด้วยเรื่องเวลาและ

2 Purcell, Victor, *Malaysia* (Thames and Mudson, London, 1965) pp. 186-187

3 *Far Eastern Economic Yearbook* 1966, p. 227

วิธีการ ผู้นำสิงคโปร์ต้องการให้สิทธิพิเศษ โดยทันทีโดยอ้างว่าคนมาเลย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ประโยชน์จากสิทธิพิเศษนี้ คนที่ได้รับประโยชน์คือ ชนชั้นกลางและเป็นพวกที่ซุครีก คนจน แต่ผู้นำมาเลย์ต้องการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ชาวมาเลย์เสียก่อน เพื่อจะได้มีโอกาสในการแข่งขันกับชาวจีนอย่างเท่าเทียม⁴

การที่มาเลย์ค้าขายกับประเทศจีน โดยมิได้มีความสัมพันธ์ทางการทูต นอกจากจะมีเหตุผลด้านความมั่นคงแล้ว ยังเป็นผลมาจากท่าทีของก๊กมินตั๋งในมาเลเซียอีกด้วย ชาวจีนทั้งหมดถูกกล่าวหาว่าให้การสนับสนุนแก่ขบวนการคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เกี่ยวกับชาวจีนไม่กล้าให้ความช่วยเหลือรัฐบาลในการปราบปรามคอมมิวนิสต์⁵ การที่ต้องอยู่ระหว่างการบังคับจากทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้ชาวจีนไม่กล้ามีบทบาททางการเมืองซึ่งมีผลสะท้อนต่อนโยบายต่างประเทศด้วย คือ คนจีนมิได้เรียกร้องเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศแต่อย่างใด มีแต่เพียงพรรคการเมืองซึ่งมีผู้แทนชาวจีนเท่านั้น นอกจากนี้ชาวจีนในมาเลเซียคุ้นเคยกับระบบเศรษฐกิจ

แบบทุนนิยมของมาเลเซีย ความผูกพันกับประเทศจีน จึงมีแต่ ทาง ด้านวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตามชนชาติจีนในมาเลเซียมีจำนวนมากพอที่รัฐบาลจะต้องวางนโยบายต่างประเทศที่เกี่ยวกับประเทศจีนด้วยความระมัดระวัง และเป็นเหตุที่ทำให้มาเลเซียมีได้รับรองฟอร์โซมาทั้ง ๆ ที่มาเลเซียมีนโยบายสนับสนุน ตะวันตกในระยะแรก การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของชาวจีนในปัจจุบันมีอยู่ทางเดียว คือ ทางกระบวนการทางการเมือง ในปัจจุบันชาวจีนให้ความสนับสนุนแก่พรรค DEMOCRATIC ACTION-PARTY หรือ DAC ซึ่งมีนโยบายสนับสนุนการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศจีน และเป็นนโยบายที่รัฐบาลยอมรับในปัจจุบัน

ปัจจัยทางการเมือง

ถึงแม้การเมืองภายในของมาเลเซียจะมีปัญหาอย่างมากแต่มีผลสะท้อนต่อนโยบายต่างประเทศค่อนข้างจะน้อยลงเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ ตลอดเวลาที่ผ่านมา การ

4 Fletcher, Nancy Mc. Henry ; *The Separation of Singapore From Malaysia*, (Ithaca, New York, July 1969) pp. 58-59

5 Purcell, Victor, *The Chinese in Southeast Asia*, (Oxford University Press, London, 1965), p. 334

อภิปรายในรัฐสภาแทบจะไม่เกี่ยวข้องกับกิจการต่างประเทศเลย ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพิ่งจะถูกอภิปรายอย่างกว้างขวางเมื่อไม่นานนี้เอง ทั้งนี้เพราะมาเลเซียมีผู้นำ ซึ่งประชาชนได้มอบความไว้วางใจในเรื่องกิจการต่างประเทศ และพรรคการเมืองของมาเลเซียก็เป็นพรรคการเมืองซึ่งรวมกันด้วยเหตุผลทางกัณฑ์เชื้อชาติ นโยบายของพรรค ฝ่ายค้าน มุ่งเฉพาะ ผล ประโยชน์ ของเชื้อชาติต่าง ๆ ที่เป็น สมาชิก ส่วนใหญ่ของแต่ละพรรคเท่านั้น ซึ่งมีน้อยจะมีอุดมการณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการต่างประเทศมากนัก

คงสนใจแต่เฉพาะนโยบายต่างประเทศซึ่งสัมพันธ์กับองค์ประกอบของพรรค เช่น พรรคกรรมกรซึ่งสมาชิกเป็นชาวจีนสนับสนุนการรับรองเงินคอมมิวนิสต์ ในสหประชาชาติ และพรรค PMIP ซึ่งเป็นพรรคนิยมของชาวมาเลย์เรียกร้องคืนแดน 4 จังหวัดภาคใต้จากประเทศไทย เป็นต้น

บัจจยทางการเมืองที่เข้าเกี่ยวข้องอย่างเห็นได้ชัด ในกรณีการแยกตัวออกของสิงคโปร์ การที่มาเลเซียรวมสิงคโปร์เข้าไปในสหพันธ์ เพื่อจะกำจัดสิงคโปร์ทางด้านการเมืองโดยการจำกัดจำนวนผู้แทนของสิงคโปร์ให้มีเพียง 15 ที่นั่ง เพื่อให้แน่ใจว่าฝ่ายซ้าย

สิงคโปร์ไม่อาจจะครอบครองมาเลเซียได้ในอนาคต แต่สิ่งที่ผู้นำสหพันธ์คาดไม่ถึงคือความหวังที่สิงคโปร์จะเข้าไปมีบทบาททางการเมืองในสหพันธ์⁶ ในการเลือกตั้งปี 1964 สิงคโปร์ได้ส่งผู้แทนของพรรคการเมืองเข้ามาสักรับเลือกทั้งของสหพันธ์ด้วย และผู้นำของพรรคการเมือง ได้แสดงให้เห็นว่าไม่ต้องการต่อต้านพรรค UMNO แต่ต้องการเข้าไปมีบทบาทแทนที่พรรค MCA และบัจจยทางการเมืองจะเป็นบัจจยสำคัญที่สุดในการแยกตัวออกของมาเลเซีย *

นโยบายของผู้นำและมติของมหาชน

อุดมการณ์ขั้นพื้นฐานของผู้นำมาเลเซียได้แก่การดำเนิน นโยบายต่างประเทศที่เป็นอิสระและไม่ผูกพัน แต่บางครั้งก็ไม่อาจรักษาแนวนโยบายนี้ไว้ได้เนื่องจากมีบัจจยอย่างอื่นมาขัดขวาง ตั้งแต่ได้รับเอกราชเป็นต้นมาความสัมพันธ์กับต่างประเทศเป็นเรื่องของรัฐบาล และถ้าจะกล่าวให้ชัดเจนลงไปแล้ว ก็เป็นเรื่องของคน ๆ เดียว คือ นายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีเป็นผู้เลือกแนวนโยบายให้ สอดคล้อง กับ ผล ประโยชน์ ของประเทศและบัจจยภายใน แต่การจะตัดสินใจว่าอะไรคือผลประโยชน์ของชาติยังขึ้นอยู่กับ

6 Op. cit., Fletcher, pp. 12-13

การศึกษาประสบการณ์ และอุดมการณ์เฉพาะตัวด้วย ทนกูเป็นผู้นำที่เรียกร้องเอกราชให้แก่มลชาติทำให้ทนกูสนับสนุนการให้เอกราชแก่ประเทศต่างๆในแอฟริกา ทนกูมีความต้องการให้เกิดความประสานกลมกลืนระหว่างเชื้อชาติ และจากการที่ต้องต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ภายในประเทศเป็นเวลานานทำให้ทนกูมีแนวนโยบายต่างประเทศต่อต้านประเทศคอมมิวนิสต์ และไม่ยอมเปิดความสัมพันธ์กับประเทศในกลุ่มคอมมิวนิสต์เลย ในขณะที่เดียวกันทำให้แนวนโยบายไม่ผูกพันของมาเลเซียมีลักษณะสนับสนุนตะวันตก ซึ่งมีเหตุผลด้านความมั่นคง และจากประสบการณ์ส่วนตัวของผู้นำอีกส่วนหนึ่ง ความผูกพันกับประเทศตะวันตกทำให้ทนกูไม่ให้ความสนใจกับประเทศกลุ่มเอเชียอาฟริกามากนัก เมื่อเกิดความขัดแย้งกับอินโดนีเซีย ทนกูเห็นความสำคัญของกลุ่มนี้มากขึ้น แต่มีท่าทีไม่เต็มใจจะผูกพันมากเท่าใดนัก โดยกล่าวว่ามาเลเซียไม่อาจจะมีความสัมพันธ์กับประเทศในกลุ่มนี้ได้ทั้งหมด ความเป็นผู้นำทางค่านโยบายต่างประเทศของทนกูถูกท้าทาย เมื่อสิงคโปร์ รวม อยู่ กับ มาเลเซีย (ลี กวน ยู) มีนโยบายแตกต่างจากทนกู และพยายามคัดค้านนโยบายต่างประเทศของทนกูอย่างเปิดเผย ลี กวน ยูให้ความสำคัญแก่กลุ่มเอเชีย-

อัฟริกาอย่างมาก และเชื่อว่าความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับกลุ่มนี้จะทำให้มาเลเซียคงอยู่ได้ นอกจากนี้ ลี กวน ยูยังไม่เห็นด้วยกับการประกาศเป็นศัตรูกับคอมมิวนิสต์ และวิจารณ์นโยบายของสหรัฐในเวียดนาม ความแตกแยกในเรื่องนโยบายต่างประเทศระหว่างผู้นำเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดการแยกตัวออกจากมาเลเซีย

นโยบายของทนกูถูกพวกคนรุ่นใหม่วิจารณ์ว่า "หัวเก่า" อย่างไรก็ตาม เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไปและมีเสียงเรียกร้อง จาก กลุ่ม บัญญาชน ทนกูได้ คำนึงนโยบายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มาเลเซียจึงได้เริ่มเปิดความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศคอมมิวนิสต์ และได้เปลี่ยนโครงสร้างของเงินสำรอง เมื่ออังกฤษลดค่าเงินปอนด์

ทนอับดุลราซัค มักจะถูกคนรุ่นใหม่หรือพวกฝ่ายซ้ายวิจารณ์ว่า "หัวเก่า" เช่นเดียวกับทนกู แต่เมื่อพิจารณาให้ลึกซึ้งแล้ว ราซัคมีนโยบายต่างประเทศแตกต่างไปจากทนกูและอาจจะจัดว่าอยู่ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งมีแนวโน้ม ที่ค่อนข้าง จะรุนแรง กว่า ของทนกู การขึ้นมาเป็นผู้นำก่อให้เกิดความหวังในหมู่ปัญญาชนว่าจะสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านรวมทั้งนโยบาย

ต่างประเทศ ทนราชก็มักจะเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับ นโยบายต่างประเทศที่มีแนวโน้มค่อนข้างจะรุนแรงกว่าของตนกู เช่นเมื่อเกิดการโต้แย้งกับอังกฤษในปี 1966 ราชก็โต้กล่าววิจารณ์อังกฤษและเสนอให้พิจารณาทำที่และนโยบายที่มีต่ออังกฤษเสียใหม่ เมื่อได้เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว แนวนโยบายต่างประเทศของมาเลเซียเปลี่ยนไปจากการต่อต้าน ประเทศคอมมิวนิสต์ โดยเฉพาะประเทศจีนโดยกล่าวว่ามาเลเซียจะผูกมิตรกับทุกประเทศที่ก่อการเป็นมิตรกับมาเลเซียไม่ว่าจะมีรูปการปกครองในระบบใด ทนราชก็เสนอวิธีการที่จะทำให้เกิดสันติภาพในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือให้ประเทศมหาอำนาจทั้ง 3 ซึ่งมีผลประโยชน์ในภูมิภาคนี้ ได้แก่ สหรัฐ โซเวียต และจีน ร่วมกันรับรองความเป็นกลาง การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว มาเลเซียจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์ฉันมิตร กับทั้ง 3 ประเทศ แนวโน้มของนโยบายราชก็ควรจะดำเนินไปในรูปส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันมิตรทางกันต่าง ๆ เช่น ยอมให้พลเมืองของ 2 ประเทศไปมาหาสู่กัน หรือยอมให้ธนาคารประเทศจีนเข้ามาดำเนินการ และรับรองจีนในสหประชาชาติ ซึ่งจะนำไปสู่ การเปิด

ความสัมพันธ์ทางการทูตในที่สุด

เมื่อนโยบายประจัญหน้าสิ้นสุดลง ผู้นำคนอื่น ๆ ในมาเลเซียเริ่มเคลื่อนไหวหรือเสนอแนวความคิดที่เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศ และวิพากษ์วิจารณ์บทบาทของอังกฤษ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศถึงเครียด บรรดาผู้นำของมาเลเซียเริ่มรู้สึกว่าการป้องกันมาเลเซียนั้น พันมิตรเหล่านี้ป้องกันตนเองด้วย ออสเตรเลียสนับสนุน มาเลเซีย เนื่องจาก เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้เป็นบริเวณซึ่งชาวออสเตรเลียอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนอังกฤษมีผลประโยชน์ทางการค้า อุตสาหกรรม เหมืองแร่ หรือป่าไม้ ซึ่งที่จริงแล้วอังกฤษต้องใช้จ่ายในการช่วยป้องกันมาเลเซียมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้จากการค้าและอุตสาหกรรมดังกล่าวเสียอีก⁷

ผู้นำของมาเลเซียพากันโกรธแค้นมากเมื่อรัฐบาลไม่สามารถชักชวนให้ประเทศซึ่งพัฒนาแล้วบางประเทศให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยอ้างว่าเศรษฐกิจของมาเลเซียมั่นคงอยู่แล้ว อังกฤษเป็นประเทศหนึ่งซึ่งปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาบอร์เนียว และไม่ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่มาเลเซีย กงให้แก่

7 Allen, Richard, *Malaysia: Prospect and Retrospect*, (Oxford University Press, London, 1968) p. 229

ความช่วยเหลือทางทหารต่อไป ซึ่งที่จริง อังกฤษมีเหตุผลที่เหมาะสมโดยอ้างว่ามีปัญหา การชำระเงินเพราะให้ความช่วยเหลือในการป้องกันในระหว่างการประจัญหน้า⁸ ถึงแม้ผู้นำของมาเลเซียจะเห็นความจำเป็นดังกล่าว การปฏิเสธของอังกฤษได้ทำให้เกิดความไม่พอใจและวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง อาทิเช่น รัฐมนตรีกลัของมาเลเซียอ้างว่า การที่อังกฤษปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือ เป็นการบีบบังคับให้มาเลเซียและสิงคโปร์ กลับมารวมกันมากกว่าปัญหาการชำระเงิน และได้ทำการโต้ตอบกับอังกฤษโดยการยกเลิกสิทธิพิเศษในการเก็บภาษีสินค้าที่มาจากเครื่องจักรภาพ 9 ชนิด ซึ่งรัฐบาลอ้างว่าเป็นการป้องกันอุตสาหกรรมของมาเลเซีย แต่ทำให้อุตสาหกรรมของสิงคโปร์ต้องอยู่ในฐานะที่ลำบาก ผู้นำทางการเมืองของมาเลเซียเรียกร้องให้กำจัดอิทธิพลของอังกฤษในมาเลเซีย ถึงแม้จะเป็นข้อเรียกร้องที่รุนแรง แต่ก็เป็นที่ผู้นำในพรรค UMNO ยอมรับ นอกจากนี้ผู้นำพรรค UMNO เชื่อว่าความเข้มแข็งของตนอยู่ที่การรวมประเทศมาเลเซีย อินโดเนเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีเชื้อชาติมาเลย์ถึง 140 ล้านคนเข้าด้วยกัน และเมื่อนั้น ชาวจีนจำนวนเพียง 6 ล้านคนใน

สิงคโปร์จะไม่มีความหมายอีกต่อไป

ในสมัยที่ตกเป็นอาณานิคม ถนนหลายไม่เคย มีส่วน ร่วม ใน ความสัมพันธ์ กับ ต่างประเทศเลย และเมื่อเป็นเอกราชก็มอบความไว้วางใจทั้งหมดไว้ที่ผู้นำ มติมหาชน มีบทบาทน้อยมากใน การกำหนดนโยบายต่างประเทศ นโยบายต่างประเทศเป็นเรื่องของผู้นำและไม่เป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ จนกระทั่งปี 1966 เมื่อการประจัญหน้ากับอินโดเนเซียสิ้นสุดลงปัญญาชนของมาเลเซียซึ่งได้แก่สมาชิกของพรรค ALLIANCE ผู้นำรุ่นหนุ่มใน UMNO ข้าราชการ นักหนังสือพิมพ์ และ อาจารย์ใน มหาวิทยาลัย เริ่มวิพากษ์วิจารณ์นโยบายต่างประเทศของมาเลเซีย และได้กลายเป็นพลังทางการเมืองที่สำคัญ ข้อสังเกตประการหนึ่งก็คือ ในกลุ่มปัญญาชนนี้มิได้มีนักศึกษารวมอยู่ด้วย เท่าที่ผ่านมานักศึกษามักจะมีบทบาทในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกชาตินิยม เช่นขอร้องให้ใช้ภาษามาเลย์ในการบริหารและการสอนในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น นักศึกษาของมาเลเซียเข้ามาเกี่ยวข้อง กับ การเมือง เป็นครั้งแรกใน ค.ศ. 1969 ในระหว่างการหาเสียงเลือกตั้ง นักศึกษาได้เตรียมคำประกาศซึ่งต่อต้านพรรค ALLIANCE และหลังจาก

⁸ Ibid, p. 237

การเลือกตั้งแล้วนักศึกษาได้เดินขบวนหลายครั้ง เรียกร้องให้คนถูกลาออกจากตำแหน่ง⁹

ในระยะ 3 ปีที่มีการประจัญหน้า พวกปัญญาชนวิตกอย่างมากที่ประเทศในกลุ่มเอเชียอฟริกาไม่เข้าข้างมาเลเซียอย่างเต็มที่ และที่มาเลเซียไม่ได้รับเชิญให้ร่วมประชุมที่บันดุง เขามีความเห็นว่ามีมาเลเซียผูกพันกับประเทศตะวันตกมากเกินไป คนกลุ่มนี้ไม่ไว้วางใจประเทศมหาอำนาจ และเห็นว่าประเทศเหล่านี้เห็นแก่ตัว และมีบางคนเรียกร้องให้มีความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลรับฟังและนำมาปฏิบัติ ปัญญาชนของมาเลเซียมีความเห็นว่านโยบายไม่ผูกพันจะรักษาผลประโยชน์ของประเทศได้อย่างดีที่สุด และบางคนคัดค้าน การที่ มาเลเซีย สนับสนุน สหรัฐ ในเวียดนาม และเมื่อมีปัญหาเรื่องการระบายยางพาราจากกองสะสมยุทธปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องก็ได้มีการเดินขบวนเรียกร้องให้กองทหารสหรัฐถอนตัวออกไป แต่ความไม่พอใจ ครั้งนี้สิ้นสุดลงเมื่อประธานาธิบดีจอห์นสัน เดินทางมาเยือนมาเลเซียเมื่อเดือนตุลาคม 1966

พลังของมทิมหาชนเพิ่มความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบัน รัฐบาลได้ดำเนินนโยบาย

สอดคล้องกับมทิมหาชนมาแล้ว ในหลายกรณี ทั้งนี้มีใช้เพราะปัจจัยด้านมทิมหาชนจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริง แต่เป็นเพราะผู้นำมาเลเซียและมวลชนมีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่เป็นประโยชน์ของประเทศ นอกจากนี้รัฐบาลของราชักซึ่งประกอบด้วยผู้นำรุ่นใหม่มีแนวโน้มที่จะดำเนินนโยบายให้ สอดคล้องกับมทิมหาชนยิ่งขึ้น อาทิเช่น ในเดือนกันยายน 1970 ราชักได้เรียกร้องให้ สหรัฐ ถอน ทหาร ออกจากเอเชีย หลังจากที่ได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว ประกาศว่าในการแก้ไขปัญหามเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจะใช้มาตรการอย่างเด็ดขาดซึ่งอาจรวมถึงการเข้าไปแทรกแซงในธุรกิจเอกชน เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของมาเลเซียขึ้นอยู่กับการลงทุนของชาวต่างชาติอย่างมาก และถ้าหากรัฐบาลดำเนินการดังกล่าวแล้วก็ย่อมจะมีผลสะท้อนต่อความสัมพันธ์ ระหว่าง ประเทศ อย่างแน่นอน

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ.

ถึงแม้คนจะเคยให้สัมภาษณ์ว่า ความสัมพันธ์ของประเทศในกลุ่มเครือจักรภพขึ้นอยู่กับความผูกพันทางวัฒนธรรม แต่

9 Bass, Jeromno R., "Malaysia : Continuity or Change" *Asian Survey*, Feb. 1970, Vol. 8, No. 2, p. 157

ความจริงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือประเทศเหล่านี้
 หืออยู่รวมกันได้ด้วยผลประโยชน์ทางด้านการ
 กำ อย่างไรก็ตามมาเลเซียค้าขายกับประเทศ
 อื่นๆ นอกกลุ่มมากพอสมควร ความผูกพัน
 ทางด้านการค้าของมาเลเซียยังน้อยกว่าทุก
 ประเทศ สิ่งที่ส่งเสริมการค้าภายในประเทศ
 คือ ข้อตกลงพิเศษลดหย่อนภาษีให้แก่กัน
 แต่ข้อตกลงเหล่านี้ก็มีได้ทำเป็นแบบแผน
 เดียวกัน บางประเทศจะไม่ให้สิทธิพิเศษก็
 ได้หรือให้เป็นบางส่วนก็ได้ มาเลเซียได้ลด
 หย่อนภาษี 17% ของราคาสินค้า ส่วนมา-
 เลเซียให้สิทธิพิเศษแก่สินค้าทุกประเภท
 ยกเว้น เครื่องจักร เครื่องไฟฟ้า สิ่งทอ
 และรถยนต์เป็นต้น¹⁰ และเนื่องจากมาเล-
 เซีย ต้องการ ลด ความ ผูก พัน กับ ประเทศ
 ตะวันตกให้มากที่สุด มาเลเซียจึงได้ลดการ
 ส่งสินค้าไปยังอังกฤษ แบบแผนการค้าของ
 มาเลเซียขึ้นอยู่กับลักษณะสินค้าและสภาพ
 ภูมิศาสตร์มากกว่าจะเป็นความผูกพันกับ
 ประเทศเครือจักรภพ โดยเหตุนี้ในระยะ
 แรกมาเลเซียจึงไม่กั๊กด้านการที่จะเข้าเป็น
 สมาชิกตลาดร่วม นอกจากนั้นการยุติระบบ
 ให้สิทธิพิเศษไม่เกี่ยวข้องกับยางและดีบุก
 สินค้าทั้ง 2 นี้ ไม่ได้รับ สิทธิ พิเศษ อยู่แล้ว

และมาเลเซียหวังว่าการค้าขายกับตลาดร่วม
 ยุโรปจะทำให้มาเลเซีย มีรายได้เพิ่มขึ้น
 ปรากฏว่ามาเลเซียเป็นประเทศเดียวในย่าน
 เอเชีย-ปาซิฟิกที่ไม่ต่อต้านนโยบายอังกฤษ
 แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า มาเลเซียจะไม่
 วิตกกังวลเลย

เศรษฐกิจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุน
 ให้สิงคโปร์ต้องการรวมอยู่กับมาเลเซีย และ
 เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการแยกตัวออกไป
 เช่นกัน เหตุผลที่ทำให้ดินแดนทั้ง 2 รวม
 ตัวกัน คือ มาเลเซียต้องพึ่งสิงคโปร์ในการ
 ส่งสินค้าผ่านสิงคโปร์ และอุตสาหกรรมใน
 สิงคโปร์ต้องพึ่งตลาดเงินทุน ความรู้ทาง
 วิชาการ และวัตถุดิบของมาเลเซีย¹¹

สำหรับสิงคโปร์ การพึ่งตลาดร่วมใน
 มาเลเซียจะทำให้สิงคโปร์สามารถขยายการ
 ผลิตรายการค้าอุตสาหกรรมได้ แต่มาเลเซียไม่
 สนใจเรื่องตลาดร่วมมากนัก สิงคโปร์ยืนยัน
 ให้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งในที่สุดกำหนด
 อยู่ในภาคผนวก มาเลเซียต้องการจะพัฒนา
 เศรษฐกิจของตนเสียก่อน มิฉะนั้นก็จะเกิด
 ความไม่สมดุลย์ในการค้ากับสิงคโปร์

ก่อนจะเกิดการแยกตัวปัญหา¹²มีมาก
 ขึ้น นอกจากนั้นยังมีปัญหาอื่น ๆ อาทิเช่น

10 Gunwu, Wang, *Malaysia* (Praeger Publishers, London, 1964)

11 Tilman, Robert O., "Malaysia and Singapore" Man, State and Society in Contemporary
 Southeast Asia, Edited by Tilman, (Praeger Publishers, New York, 1967) p. 491

* ปัญหา การ แบ่ง สรร ราย รับ และ ราย จ่าย
ระหว่าง 2 คินแทน รัฐบาลต้องระวังใน
เรื่องค่าใช้จ่ายและรายรับของประเทศ เนื่อง

จากต้องจ่ายในการป้องกันอย่างสูง แต่
สิงคโปร์ปฏิเสธไม่ยอมจ่ายเท่าที่รัฐบาลกลาง
เรียกร้อง ในการตกลงครั้งแรกสิงคโปร์จะ
แบ่ง 40% ของรายได้ให้แก่สหพันธ์ และ
เอาไว้ใช้เอง 60% ต่อมาปรากฏว่ารัฐบาล
กลางเรียกร้องเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมี
ปัญหาเรื่องการช่วยเหลือชาวมลายูและชาวซำวัก
และได้ตกลงในรูปเงินกู้ แต่สิงคโปร์ไม่ยอม
จ่ายเงิน โดยอ้างว่าเป็น ข้อตกลง ซึ่ง ผูกพัน
ตลาดร่วม ซึ่งทำให้มาเลเซียต้องประสบ
ปัญหาทางการเงินอย่างมาก

นอกจากนี้ ยังมี ปัญหา ทางด้าน การค้า
สิงคโปร์ พยายาม ดำเนินนโยบาย ทางการค้า
ที่เป็นอิสระจากมาเลเซีย สิงคโปร์ไม่ยอม
ยุติการค้ากับสหภาพอัฟริกาใต้ และในกรณี
ปัญหาระหว่างเนเธอร์แลนด์และอินโด-
เนเซีย สิงคโปร์ไม่ซื้อสินค้าจากเนเธอร์แลนด์
เพราะต้องการแสดงท่าทีสนับสนุน
อินโดเนเซีย แต่ปัญหาสำคัญคือเรื่องโควตา
* สินค้าประเภท สิ่ง ทอ อังกฤษ ไม่ยอมให้
โควตาใหม่แก่สิงคโปร์ แต่ให้ รวมกับ
มาเลเซีย ทำให้ สิงคโปร์ ได้รับโควตา น้อยลง
เป็นเหตุให้สิงคโปร์ไม่พอใจอย่างมาก ความ

ขัดแย้ง ดังกล่าวนำไป สู่การแยกตัวของสิงคโปร์ ในที่สุด

มาเลเซียถึงแม้จะไม่มีความสัมพันธ์ทาง
การทูตกับประเทศคอมมิวนิสต์ก่อนปี 1964
แต่ก็ค้าขายกับประเทศคอมมิวนิสต์หลาย
ประเทศ โซเวียตเป็นลูกค้าที่สำคัญ
มาเลเซียขายยางให้แก่โซเวียต $\frac{1}{5}$ ของที่ส่ง
ออกทั้งหมด นอกจากนี้ยังค้าขายกับกลุ่ม
ประเทศในยุโรปตะวันออก มาเลเซียมีเงิน
เป็นลูกค้าที่สำคัญอันดับที่ 5 สินค้าที่จีนซื้อ
จากมาเลเซียมากที่สุดคือยาง ส่วนมาเล-
เซียซื้อสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคจากจีน
การที่มาเลเซียได้เปลี่ยนนโยบายมาเปิดความ
สัมพันธ์กับ ประเทศกลุ่มคอมมิวนิสต์ ในปี
1967 นอกจากเพื่อให้โซเวียตมาค้าขาย
อำนาจของจีนคอมมิวนิสต์ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก
แล้ว เหตุผลอีกอันหนึ่งคือ รากายาง
ในปีนั้น ตกต่ำอย่างมาก การเปิดความ
สัมพันธ์ทางการทูตจะทำให้การแก้ไขวิกฤต-
การณ์ทางเศรษฐกิจทำได้ง่ายขึ้น

ความสัมพันธ์ ระหว่าง มาเลเซีย กับ-
สหรัฐไม่ราบรื่นเท่าที่ควร เนื่องจากนโยบาย
การระบายสินค้าโดยเฉพาะยางและคิบูกออกจาก
กองทุนสะสมของสหรัฐ สินค้าทั้ง 2
เป็นสินค้าหลักของมาเลเซีย การที่เพิ่มซัพ-
พลายในตลาดทำให้ราคาสินค้าตกต่ำลงเป็น

ผลกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของมาเลเซียอย่างมาก มาเลเซียพยายามที่จะแก้ไขปัญหานี้ โดยการเจรจากับสหรัฐหลายครั้ง แต่สหรัฐได้แต่เพียงให้การรับรองว่า สหรัฐจะพิจารณาการระบายสินค้าเป็นพิเศษเพื่อให้กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของมาเลเซียน้อยที่สุด แต่เมื่อใดที่สหรัฐประกาศระบายสินค้า 2 ประเภท ความสัมพันธ์จะตึงเครียดทันที และเมื่อประธานาธิบดีจอห์นสันมาเยือนมาเลเซียก็ได้ให้สัญญาว่าจะจำกัดการระบายสินค้าของสหรัฐ ทำให้ความสัมพันธ์ ระหว่าง 2 ประเทศกลับคืนดีขึ้น

นอกจากนี้ บัณฑิตทางเศรษฐกิจยังมีส่วน ทำให้ ความสัมพันธ์ ระหว่าง ประเทศแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น สหรัฐสัญญาจะให้เงินช่วยเหลือ ตาม แผน พัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับแรกของมาเลเซีย (1969-1970) ซึ่งต้องการเงินตราต่างประเทศถึง 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นับเป็นครั้งแรกที่มาเลเซียขอความช่วยเหลือจากสหรัฐเป็นทางการ และเป็นครั้งแรกเช่นกันที่ผู้นำมาเลเซียเห็นว่า ถ้าปราศจากสิ่งซึ่งความช่วยเหลือของสหรัฐแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจและประชาธิปไตยของมาเลเซียจะต้องอยู่ในอันตราย โครงการ

ช่วยเหลือของสหรัฐมีทั้งที่ให้แก่ประเทศโดยตรงและให้แก่ภูมิภาค แต่ผู้นำของมาเลเซียมีความรู้สึกกว่าสหรัฐให้ความสำคัญแก่ภูมิภาคมากกว่าโครงการเฉพาะอย่างของมาเลเซีย¹²

พร้อมกับที่ความสัมพันธ์กับสหรัฐราบรื่น มาเลเซียเริ่มมีปัญหาคำนวณความสัมพันธ์กับอังกฤษ มาเลเซียต้องการเงินตราจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะมาเลเซียตะวันออก และในการป้องกันประเทศ ทำให้มาเลเซียต้องขอความช่วยเหลือ จาก ต่าง ประเทศ มาก ขึ้น ธนาคารโลกได้แต่งตั้งคณะกรรมการชั้นชุดหนึ่ง ในปี 1965 อันประกอบด้วยประเทศ ซึ่งให้ความช่วยเหลือแก่การพัฒนาเศรษฐกิจแก่มาเลเซีย และมีสมาชิกประเทศเดียวในกลุ่มนั้นคืออังกฤษ ปฏิเสธที่จะให้ความช่วยเหลือ ทำให้มาเลเซียไม่พอใจอย่างมาก และเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินของ อังกฤษ เป็นโอกาสอันดีที่มาเลเซียจะลดความผูกพันทางเศรษฐกิจกับอังกฤษ มาเลเซียมีเงินสำรองเป็นเงินปอนด์ถึง 250 ล้านปอนด์ การลดค่าเงินปอนด์ย่อมจะทำให้เงินทุนสำรองลดลงไปก๊วย ซึ่งที่จริงแล้วมาเลเซียกลับได้ประโยชน์จากการลดค่าเงินปอนด์ครั้งนี้ เมื่อ

12 *Op. cit.*, Allen, p. 259

คำนึงมูลค่าของกิจการที่มาเลเซียไปลงทุนที่อังกฤษ ถึงกระนั้นมาเลเซียได้มีนโยบายที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเงินสำรองเสียใหม่ มาตรการตอบโต้อังกฤษอีกวิธีหนึ่ง คือ การยกเลิกสิทธิพิเศษ สิทธิเข้า จากคอมมิวนิสต์ 9 ชนิด มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างการค้าของมาเลเซีย คือ สิทธิจากกลุ่มคอมมิวนิสต์ลดลงถึง 47% ในปี ค.ศ. 1968 ในขณะที่สิทธิเข้า จากจีนและญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยด้านความมั่นคง

มาเลเซียมีปัญหาด้านความมั่นคงอยู่ 2 ประการ ¹³ คือการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์และความขัดแย้งซึ่งนำไปสู่นโยบายประจัญหน้า แต่การแทรกซึมของอินโดเนเซียเป็นปัญหาภายนอกซึ่งจะไม่นำมาพิจารณาในที่นี้ ปัญหาคอมมิวนิสต์มีความเกี่ยวพันกับการวางแผนนโยบายต่างประเทศ การแทรกซึมของคอมมิวนิสต์เริ่มตั้งแต่หลังได้รับเอกราช ถึงแม้จะถูกปราบปรามลงไปบ้างแต่ยังไม่หมดสิ้น ในปัจจุบันนอกจากจะมีการก่อการร้ายตามบริเวณพรมแดนไทยมาเลเซีย และในมาเลเซียตะวันออกแล้ว คอมมิวนิสต์ยังแทรกซึมเข้ามาในกระบวนการทางการเมือง

พรรคการเมืองที่คอมมิวนิสต์เข้ามาแทรกซึมมากที่สุด ได้แก่ พรรคระยัค (Rahyat) และพรรคกรรมกร นอกจากนี้ยังเข้ามาก่อความวุ่นวายในสหพันธ์กรรมกร การที่มาเลเซียต้องต่อสู้กับคอมมิวนิสต์มาเป็นเวลานานมีผลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศบางประการ

เหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้นำมาลายูกระตือรือร้นที่จะสถาปนามาเลเซีย คือ เรื่องความมั่นคง แนวโน้มทางการเมืองของสิงคโปร์ แสดงให้เห็นว่า พรรคคอมมิวนิสต์และพวกที่สนับสนุนคอมมิวนิสต์สามารถจะเข้ามาเป็นรัฐบาลของสิงคโปร์ได้โดยวิถีทางการเมือง เนื่องจากตั้งแต่ปี 1963 เป็นกำหนดเวลาที่จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญของสิงคโปร์ ซึ่งหลังจากนั้นจะต้องมีการเลือกตั้งทั่วไป พรรคซึ่งสนับสนุนคอมมิวนิสต์เป็นพรรคที่คาดว่าจะมีชัยชนะ ซึ่งหมายความว่า สิงคโปร์ จะถูกคอมมิวนิสต์เข้าครอบครองและจะทำให้คอมมิวนิสต์มีที่มั่นที่เข้มแข็งที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และจะเป็นฐานที่ปฏิบัติการของคอมมิวนิสต์¹³

โดยเหตุนี้ มาเลเซียจึงหาทางแก้ไขปัญหาโดยการควบคุมสิงคโปร์ทางการเมือง

¹³ *Op. cit.*, Gunwu, p. 336-7

การจำกัดผู้แทนของสิงคโปร์ในรัฐสภาให้มีเพียง 15 ที่นั่ง ทำให้พรรคฝ่ายซ้ายไม่อาจจะครอบครองสิงคโปร์ได้ในอนาคต

มาเลเซียให้ความสนับสนุนแก่การร่วมมือในส่วนภูมิภาค เนื่องจากตระหนักว่าคอมมิวนิสต์ใช้ประโยชน์จากความไม่พอใจทางเศรษฐกิจ และการครองชีพประชาชน การยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนโดยความร่วมมือของ ประเทศ ที่อยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน จะสามารถชักชวนความพยายามที่จะยึดครองประเทศโดยวิธีการร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมได้¹⁴ ถึงแม้ว่ามาเลเซียจะให้ความร่วมมือกับ อาสา และ อาเซียน เป็น อย่างดี แต่ก็ไม่มี ความประสงค์ จะ ขยาย บทบาท ของ อาเซียน เป็น องค์การทหาร

จากการที่มีประสบการณ์ต่อสู้กับคอมมิวนิสต์มาเป็นเวลานาน ทำให้มาเลเซียเห็นใจประเทศเวียดนามใต้ ทนุได้ส่งเครื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ให้แก่เวียดนามใต้ และได้ช่วยฝึกการสู้รบแบบสงครามกองโจรให้แก่ชาวเวียดนาม มาเลเซียสนับสนุนนโยบายของสหรัฐในเวียดนาม มาตลอด ยกเว้นระยะที่เป็นกลางกับการประจัญหน้า ตั้งแต่ปี 1966 เป็นต้นมา มาเลเซียสนับสนุนสหรัฐ

มากยิ่งขึ้น เพราะมาเลเซียไม่ต้องการเห็นประเทศในภูมิภาคนี้ ตก อยู่ ภายใต้ การยึดครองของคอมมิวนิสต์ และจะเป็นการสกัดกั้นภัยคอมมิวนิสต์ไม่ให้มาถึงมาเลเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมาเลเซียเริ่มไม่มั่นใจในนโยบายของอังกฤษ อังกฤษได้ประกาศไว้ก่อนแล้วว่า จะ ถอน ทหาร ออกจาก เอเชียอาคเนย์ทั้งหมดในปี 1971 ความหวังของมาเลเซียที่จะพึ่งอังกฤษและสหรัฐสิ้นสุดลงเมื่อประธานาธิบดีจอห์น สันประกาศยุติการทิ้งระเบิดเวียดนามเหนือในปี 1968 และในการเจรจา สนธิสัญญา บ้าง กัน ร่วม กันระหว่าง 5 ประเทศซึ่งจะมาแทนที่สนธิสัญญานี้ 1957 นั้น อังกฤษได้เห็นว่า จะไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ ที่จะทำให้อังกฤษต้องมาช่วยมาเลเซียโดยอัตโนมัติการช่วยเหลือทางการทหารแต่ละที่จะต้องผ่านการเจรจาระหว่าง 5 ประเทศเสียก่อน และเมื่อการเจรจาไม่มีผลก็หันหน้าแต่อย่างใด มาเลเซียได้ตัดสินใจไม่ยอมให้มีกองทหารต่างชาติในมาเลเซียต่อไปมาเลเซียเริ่ม ปรับปรุง กองทัพ และได้ใช้เงินงบประมาณ เป็น จำนวน มาก ทั้ง มาเลเซียจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

14 Gordon, Bernard K, "Regionalism in Southeast Asia" in *Man, State, and Society in Contemporary Southeast Asia*, edited by Tilman, (Praeger Publisher, New York, 1967) p. 512

สรุป

การศึกษาแนวโน้มนโยบายต่างประเทศของมาเลเซีย เป็นการสนับสนุนสมมติฐานดังกล่าวข้างต้น คือ ประเทศเล็กๆ จำเป็นต้องกำหนดนโยบายต่างประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ นโยบายหลังปี 1963 เป็นผลมาจากความขัดแย้งกับอินโดนีเซียทั้งสิ้น และพอถึงปี 1966 การที่มาเลเซียเปลี่ยนแนวโน้มนโยบายต่างประเทศใหม่ เนื่องจากการประจัญหน้าสิ้นสุดลง การผูกมิตรกับโซเวียตนอกจากจะเป็นเพราะต้องการให้โซเวียตมาต้านทานประเทศจีนแล้ว ก็เพราะโซเวียตมีอิทธิพลเพิ่มขึ้นในบริเวณนี้อย่าง

มาก กองทัพเรือของโซเวียตปฏิบัติการอยู่ทั่วโลกรวมทั้งในมหาสมุทรอินเดีย และเมื่อทั้งอังกฤษและสหรัฐแสดงให้เห็นว่าไม่อาจจะเป็นที่พึ่งของมาเลเซียอีกต่อไป ทางเลือกของมาเลเซียจึงมีอยู่น้อยมาก การที่มาเลเซียมีนโยบายไม่ผูกพัน ทำให้มาเลเซียไม่อยู่ในฐานะที่จะเรียกร้องให้อังกฤษให้ความสนับสนุนต่อไป นอกจากนี้มาเลเซียต่อต้านการแทรกแซงของคอมมิวนิสต์ มาตลอด การเสนอให้เอเชียอาคเนย์เป็นกลางโดยให้มหาอำนาจทั้ง 3 รับรองจึงเป็นทางออกที่ดีที่สุดของมาเลเซียในสถานการณ์ปัจจุบัน